

DEMOGRAFI HAKKINDA TEMEL BİLGİLER

*Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Halk Sağlığı Anabilim Dalı
Staj Sonu Sunumu – Eylül 2018*

***Hazırlayanlar: İnt. Dr. Ayşenur Şimşek
İnt.Dr. Feyza Şimşek
İnt.Dr. Sema Şahin***

Danışman: Prof. Dr. Ahmet Saltık

SUNUM AKIŐI

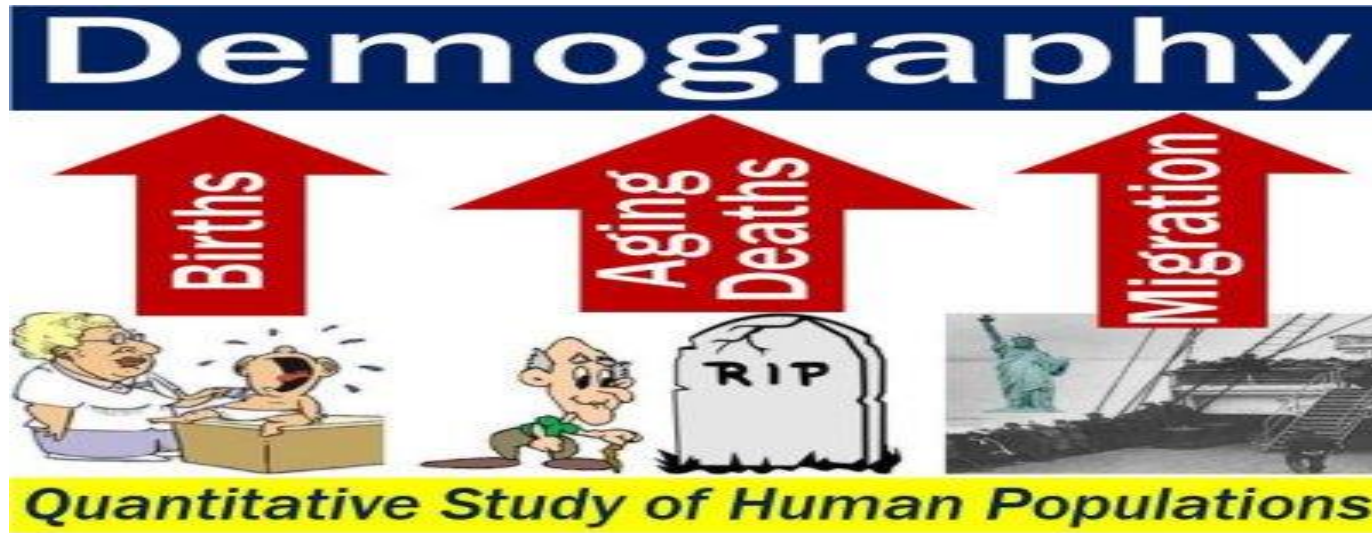
- ▶ Demografinin Tanımı
- ▶ Nüfus Piramitleri
- ▶ Sağlık Düzeyi Ölçütleri
- ▶ Dünyanın Demografik Özellikleri
- ▶ Türkiye'nin Demografik Özellikleri
- ▶ Kaynakça
- ▶ Stajın Bize Katkıları ve Öneriler
- ▶ Teşekkürler
- ▶ Soru ve Katkılar

DEMOGRAFI NEDİR?

- Birleşmiş Milletlerin tanımına göre;

Demografi–Nüfusbilim: İnsan nüfusunun büyüklük, yapı ve gelişimi ile genel özelliklerinin nicel (kantitatif) yönlerini inceleyen bilim dalıdır. Ekonomik, Politik, **Sağlık Demografisi**.. dalları vardır.

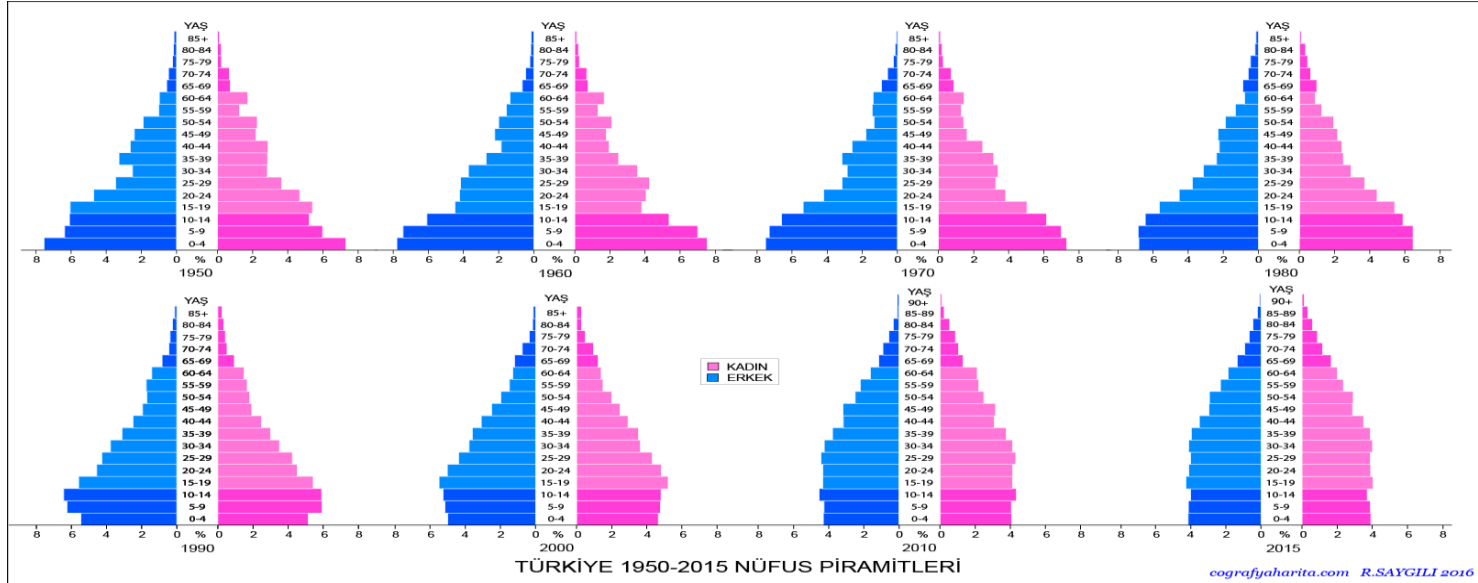

<http://www.unfpa.org/demographic-dividend> (1) 24.09.2018

<https://marketbusinessnews.com/financial-glossary/demography-definition-meaning/> 24.09.2018

NÜFUS PİRAMİTLERİ

- Nüfusun cinsiyete göre yaş dilimlerine dağılımını gösteren grafiklerdir. Bir yerin nüfus piramitlerine bakılarak o yerdeki nüfusun özellikleri, nüfus hareketleri, nüfusun yaş, cinsiyet ve ekonomik durumu, gelişmişlik düzeyleri hakkında önemli bilgi sahibi olunabilir.

[https://www.populationeducation.org/content/what-are-different-types-population-pyramids\(2\)](https://www.populationeducation.org/content/what-are-different-types-population-pyramids(2)) 24.09.2018

http://cografyaharita.com/nufus_piramidleri.html 24.09.2018

NÜFUS PİRAMİTLERİ

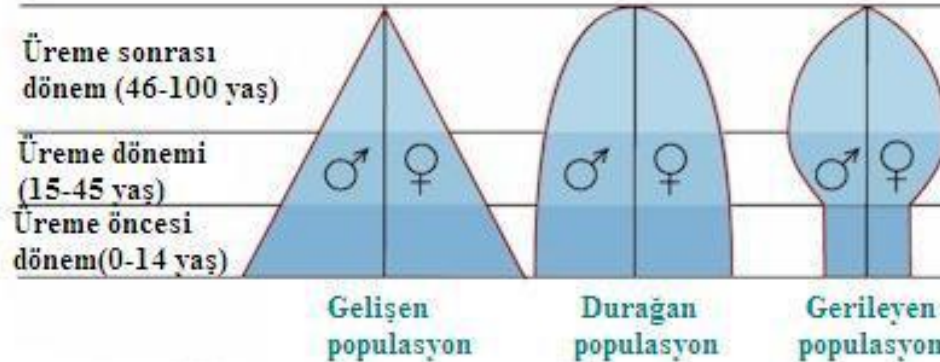
- ▶ Ülkelerin nüfusları, nüfus özelliklerine ve piramidin şekline bağlı olarak,

- *Gelişen

- *Durağan

- *Gerileyen

olarak ayrılır.

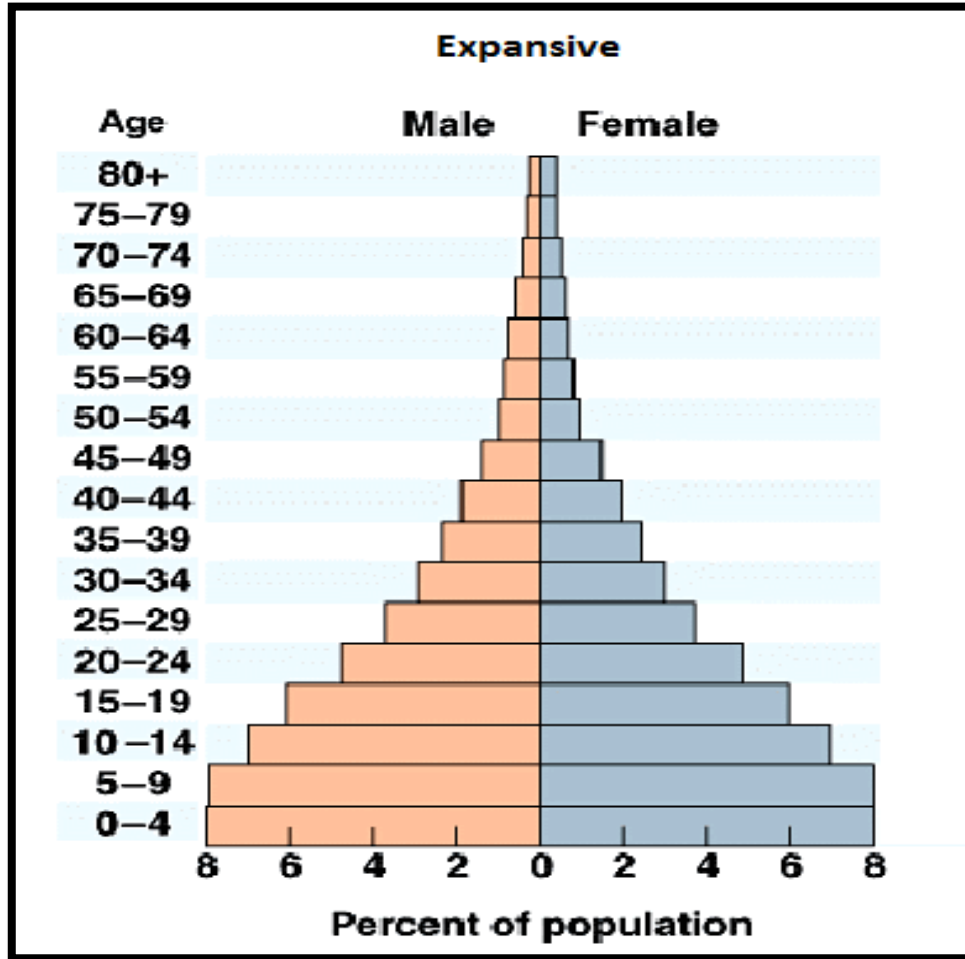

- ▶ Bu piramitler sayesinde zamana ve ülkeye göre nüfus hareketleri ve özelliklerinin değişimi gözlenebilmektedir.

[https://www.populationeducation.org/content/what-are-different-types-population-pyramids\(2\)](https://www.populationeducation.org/content/what-are-different-types-population-pyramids(2)) 24.09.2018

<http://www.ossbiyoloji.net/konu%20anlatimi%20-populasyonlar.htm> 24.09.2018

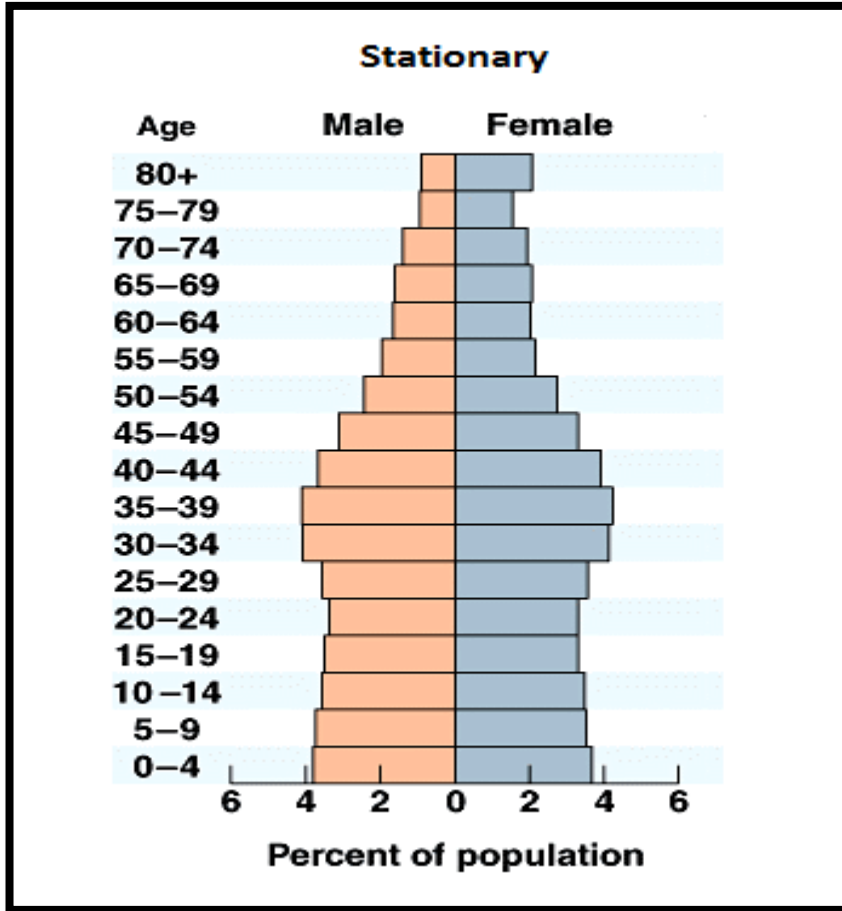
GELİŞEN NÜFUS PİRAMİDİ

- ▶ Böylesi bir grafiğe sahip ülkelerde doğumlar ve çocuk nüfus fazladır.
- ▶ Nüfusun çoğu gençtir.
- ▶ Tüketici nüfus fazladır.
- ▶ Bu ülkelerde yaşlı nüfus az ve ortalama ömür kısadır.
- ▶ Örn. Somali, Afganistan, Bangladeş..

[https://www.populationeducation.org/content/what-are-different-types-population-pyramids\(24.09.2018\)](https://www.populationeducation.org/content/what-are-different-types-population-pyramids(24.09.2018))

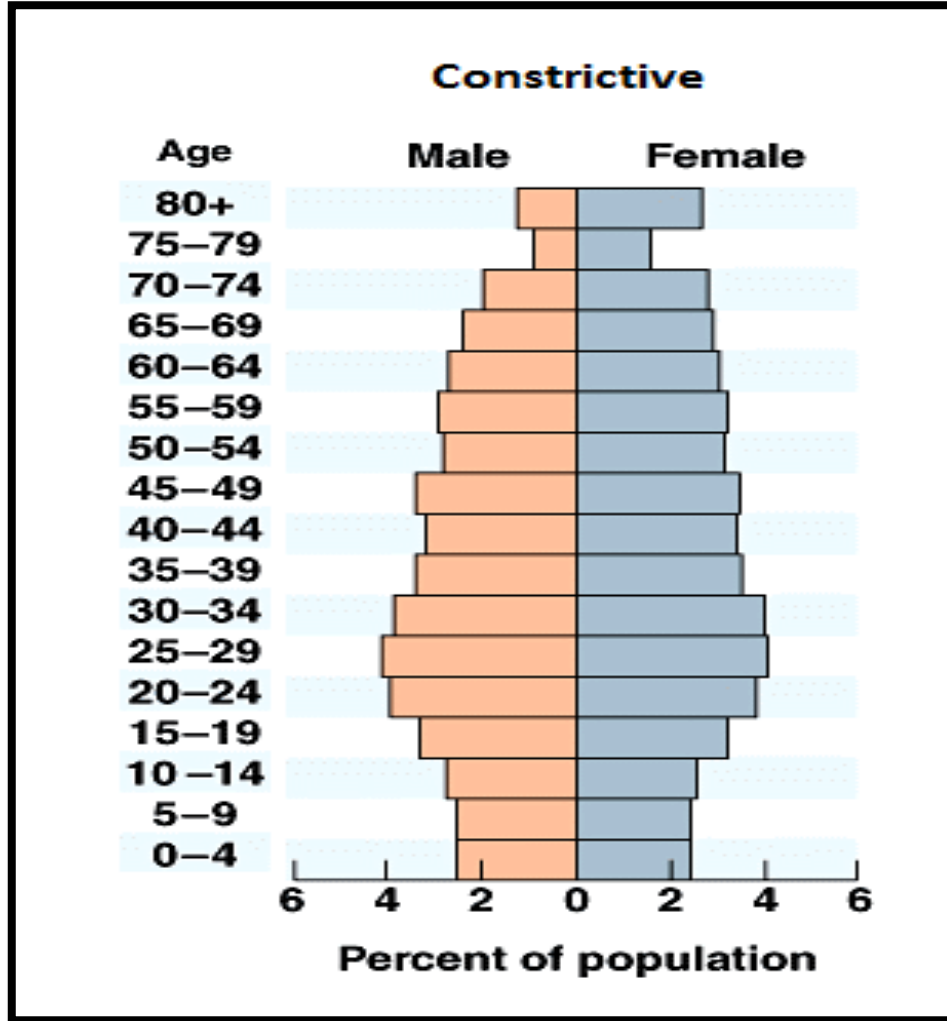
DURAĞAN NÜFUS PİRAMİDİ

- ▶ Piramit tabanının dar olması doğum oranının düşük olduğunu, üst yaş dilimlerine doğru daralmaması yaşlı nüfusun çok olduğunu gösterir.
- ▶ Doğurganlık ve ölüm oranı düşüktür.
- ▶ Nüfus artış hızı yavaştır.
- ▶ Genel yaşam niteliği yüksektir.
- ▶ İsveç, Danimarka, Belçika... gibi gelişmiş ülkelere ilişkin nüfus piramididir.

[https://www.populationeducation.org/content/what-are-different-types-population-pyramids\(2\)](https://www.populationeducation.org/content/what-are-different-types-population-pyramids(2)) 24.09.2018

GERİLEYEN NÜFUS PİRAMİDİ

- Bu nüfus piramidi doğurganlığı yüksek ancak son yıllarda doğum hızını azaltmaya yönelik politikalar izleyen ülkelere veya halkın kendi kararıyla daha az doğum yaptığı ülkelere ilişkindir. Örn. Finlandiya, Çin..

DSÖ SAĞLIK DÜZEYİ ÖLÇÜTLERİ

- ▶ DSÖ (WHO), sosyo-ekonomik etkenlerle ilişkili olarak sağlık durumunun ölçülmesi ve sağlıkta eşitsizliklerin saptanabilmesi için toplumsal sağlık göstergeleri belirlemiştir (1997) :
- ▶ 1. Beş Yaş Altı Çocuk Ölüm Hızları
- ▶ 2. Çocuklardaki Malnütrisyon Prevalansı
- ▶ 3. Ana Ölüm Hızı
- ▶ 4. Kimi Sosyal Hastalıkların İnsidens Hızları (Tüberküloz, HIV/AIDS vs.)
- ▶ 5. Yaşa ve Cinsiyete Özel Ölüm Hızları

http://ahmetsaltik.net/arsiv/2018/02/SAGLIK_DUZEYI_OLCUTLERI.pdf(3) 24.09.2018

ÖLÜM ÖLÇÜTLERİ

- ▶ Kaba Ölüm Hızı
- ▶ Özel Ölüm Hızları
 - a. Yaşa Özel Ölüm Hızları
 - b. Cinsiyete Özel Ölüm Hızları
 - c. Yerleşim Yerine Özel Ölüm Hızları
 - d. Nedene Özel Ölüm Hızları
- ▶ Fatalite (Öldürücülük) Hızı
- ▶ Orantılı Ölüm Hızları
 - a. Nedene-Özel Orantılı Ölüm Hızı
 - b. Yaşa-Özel Orantılı Ölüm Hızı

http://ahmetsaltik.net/arsiv/2018/02/SAGLIK_DUZEYI_OLCUTLERI.pdf(3) 24.09.2018

ÖLÜM ÖLÇÜTLERİ - 2

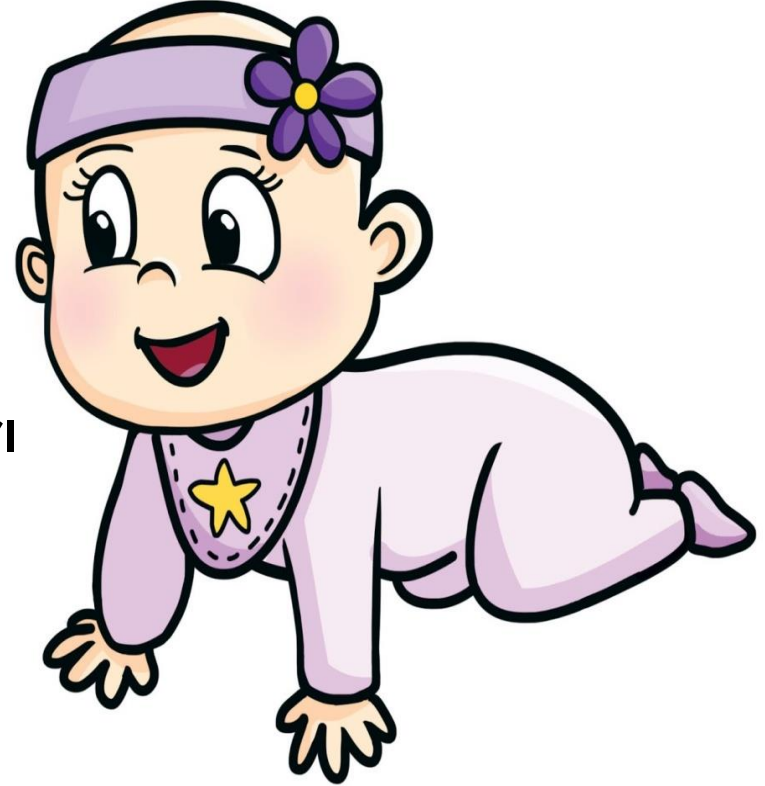
- ▶ Bebek Ölüm Hızları
 - a. Erken - Geç Neonatal Dönem Bebek Ölüm Hızı
 - b. Postneonatal Dönem Bebek Ölüm Hızı
- ▶ Perinatal Ölüm Hızı
- ▶ 1-4 Yaş Oyun Çocuğu (Toddler) Ölüm Hızı
- ▶ Beş Yaşından Küçük Çocuklarda Ölüm Oranı
- ▶ Ölü Doğum Hızı
- ▶ Ölü Doğum Oranı
- ▶ Ana Ölüm Oranı / Gebeliğe Bağlı Ölüm Oranı
- ▶ İş Kazası ve Meslek Hast. Ölümleri

[http://ahmetsaltik.net/arsiv/2018/02/SAGLIK_DUZEYI_OLCUTLERI.pdf\(3\)](http://ahmetsaltik.net/arsiv/2018/02/SAGLIK_DUZEYI_OLCUTLERI.pdf(3)) 24.09.2018

DOĞUM ÖLÇÜTLERİ

- ▶ Toplam Doğurganlık
- ▶ Kaba Doğum Hızı
- ▶ Özel Doğurganlık Hızları
 - a. Yaşa Özel Doğurganlık Hızları
 - b. Pariteye Özel Doğurganlık Hızları
- ▶ Genel Doğurganlık Hızı
- ▶ Çocuk / Kadın Oranı
- ▶ Tamamlanmış Doğurganlık
- ▶ Üreme Hızları
- ▶ Ortalama Gebelik, Doğum, Yaşayan Çocuk Sayıları

http://ahmetsaltik.net/arsiv/2018/02/SAGLIK_DUZEYI_OLCUTLERI.pdf(3) 24.09.2018

ANA SAĞLIĞI ÖLÇÜTLERİ

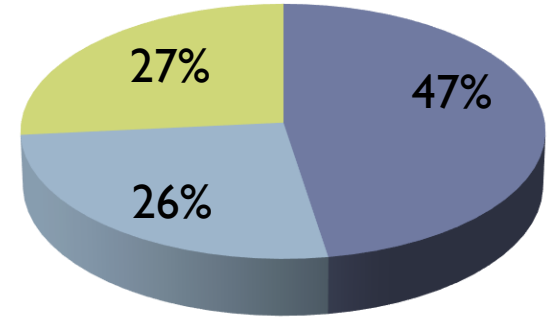
- ▶ Ana Ölüm Oranı
- ▶ Perinatal Ölüm Hızı
- ▶ Kaba Doğum Hızı
- ▶ Doğurganlık hızları
 - a) Genel Doğurganlık Hızı
 - b) Yaşa Özel Doğurganlık Hızı
 - c) Toplam Doğurganlık Hızı
 - d) Tamamlanmış Doğurganlık Hızı
- ▶ Toplam Düşük Hızı

[http://ahmetsaltik.net/arsiv/2018/02/SAGLIK_DUZEYI_OLCUTLERI.pdf\(3\)](http://ahmetsaltik.net/arsiv/2018/02/SAGLIK_DUZEYI_OLCUTLERI.pdf(3)) 24.09.2018

ANA SAĞLIĞI ÖLÇÜTLERİ-2

- ▶ İsteyerek Düşük (Kürtaj, D&C) Oranı
- ▶ Kontraseptif Yöntem Uygulamaları
 - a) Modern-etkin Yöntem Kullanma Oranı
 - b) Geleneksel Yöntem Kullanma Oranı
- ▶ Nitelikli Doğum Öncesi Bakım Alan Gebe Oranı
- ▶ Hastanede ya da Sağlık Çalışanı Yardımıyla Yapılan Doğumların Oranı
- ▶ Doğum Sonu Bakım Alanların Oranı

■ modern yöntem

■ geleneksel yöntem

■ halen yöntem kullanmıyor

http://ahmetsaltik.net/arsiv/2018/02/SAGLIK_DUZEYI_OLCUTLERI.pdf(3), 24.09.2018

ANA SAĞLIĞI ÖLÇÜTLERİ-3

- ▶ Jinekolojik Hastalık Prevalansı
 - a) Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar (CYBH)
 - b) İnfertilite (Kısırlık) Oranı
- ▶ Obstetrik Komplikasyon Görülme Oranı
- ▶ Kadının Statüsü
 - a) Eğitim Düzeyi
 - b) Ekonomik Bağımsızlık / Kadın Yoksulluğu
 - c) Kadına Yönelik Şiddet
 - d) Kadının İstihdamı

http://ahmetsaltik.net/arsiv/2018/02/SAGLIK_DUZEYI_OLCUTLERI.pdf(3),
24.09.2018

UNFPA (BİRLEŞMİŞ MİLLETLER NÜFUS FONU)

- ▶ UNFPA, Birleşmiş Milletler cinsel sağlık ve üreme sağlığı birimidir.
- ▶ Misyonumuz her gebeliğin istendiği, her doğumun güvenli olduğu ve her gencin potansiyelinin karşılandığı bir dünya sunmaktır.

Cinsel sağlık ve üreme
sağlığı

Genç insanlar

İnsan hakları ve cinsiyet
eşitliği

Popülasyon önemlidir

[https://www.unfpa.org/about-us\(4\)](https://www.unfpa.org/about-us(4)) 24.09.2018

UNFPA (BİRLEŞMİŞ MİLLETLER NÜFUS FONU)

- ▶ Dünya nüfusunun % 80'inden çoğuna ev sahipliği yapan 150'den çok ülkede kadınlar ve gençler için üreme sağlığı bakımı
- ▶ Özellikle yaşamı tehdit eden komplikasyonlarla karşılaşan 1 milyon gebe olmak üzere tüm gebelerin sağlıklı bir gebelik geçirmesi
- ▶ Yılda 20 milyon kadına yarar sağlamak için yeterli modern kontraseptiflere güvenilir erişimi
- ▶ Tüm doğumların en az % 90'ına yardımcı olmak için binlerce nitelikli sağlık çalışanının eğitimi
- ▶ 3 kadından 1'i etkileyen toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin önlenmesi

[https://www.unfpa.org/about-us\(4\)](https://www.unfpa.org/about-us(4)) 24.09.2018

UNFPA (BİRLEŞMİŞ MİLLETLER NÜFUS FONU)

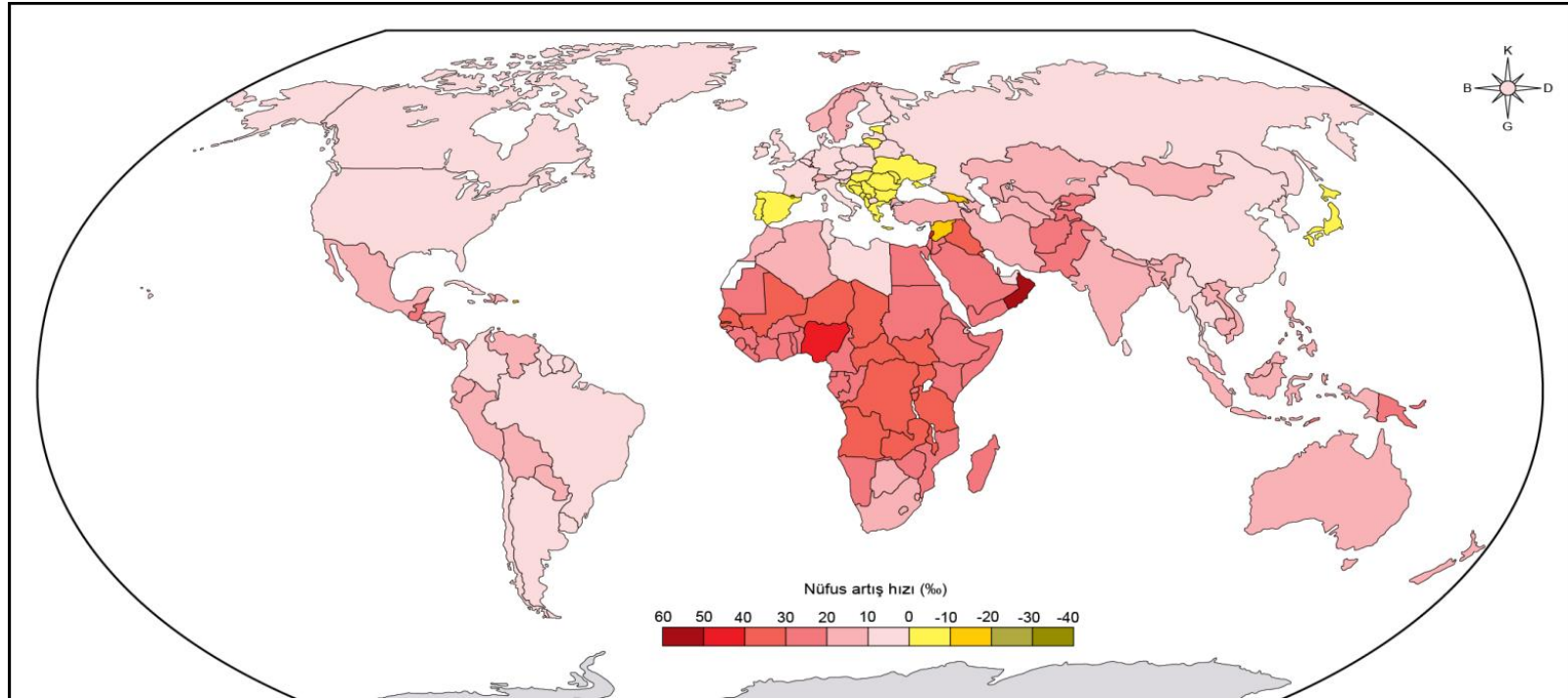
- ▶ Yılda 3 milyon kız çocuğuna zarar veren **kadın sünneti**nin terk edilmesi
- ▶ Genç gebeliklerin önlenmesi (gebelik komplikasyonları, 15-19 yaş arası kızların önde gelen ölüm nedenlerindedir.)
- ▶ Önümüzdeki 5 yıl içinde yaklaşık 70 milyon kız çocuğunu etkileyebilecek **çocuk evliliğine son** verme çabaları
- ▶ Çatışma ve doğal afetlerden kurtulanlara güvenli doğum yardımı, gereçleri ve öbür yaşam kurtaran araç – gerecin ulaştırılması
- ▶ Kalkınma planlaması için gerekli olan sayımlar, veri toplama ve analizlerin elde edilmesi

[https://www.unfpa.org/about-us\(4\)24.09.2018](https://www.unfpa.org/about-us(4)24.09.2018)

DÜNYANIN DEMOGRAFİK YAPISI-1

- ▶ Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) verilerine göre, 01.07.2011'de Dünya Nüfusu 7 milyarı aştı!
- ▶ Günümüzde ise 7,6 milyarı geçti!

[https://www.unfpa.org/about-us\(4\)](https://www.unfpa.org/about-us(4)) 24.09.2018

<http://cografyaharita.com/haritalarim/3adunya-2015-nufus-artis-hizi-haritsi.png> 24.09.2018

DÜNYANIN DEMOGRAFİK YAPISI-2

- ▶ Yıllık kaba doğum hızı ‰20 ve yıllık nüfus artış hızı ‰12'dir
- ▶ Ortalama yaşam süresi yaklaşık 70 (E) ve 74 yıl (K) ve kadın başına ortalama çocuk sayısı (TFR) 2,5'tir.

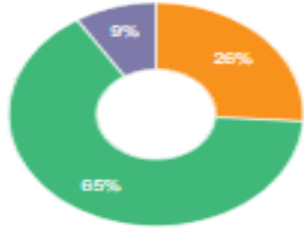
[https://www.unfpa.org/about-us\(4\)](https://www.unfpa.org/about-us(4)) 24.09.2018

<https://www.bilim.org/dunya-nufusu-tahminlerden-daha-hizli-buyuyor/a24.09.2018>

DÜNYANIN DEMOGRAFİK YAPISI-3

nüfus

Nüfus, yaş grubuna göre, yüzde

- 0-14 yaş arası nüfus
- 15-64 yaş arası nüfus
- 65 yaş ve üzeri nüfus

Milyonda toplam nüfus, 2017:	7550
Ortalama nüfus değişim oranı yüzde, 2010-2017:	1.2
Nüfus: 10-24 yaş, 2017:	24
0-14 yaş arası nüfus, 2017:	26
Nüfus yaş ortalaması yüzde 15, 2017:	65
Nüfus 65 yaş ve üstü, 2017:	9
Bağımlılık oranı, 2016:	52,5
Binlerce, 10 yaşında, toplam nüfus:	60242

Anne ve yenidoğan sağlığı

Yetenekli sağlık personelinin katıldığı doğumlar, yüzde ^b 2006-2016

- Yetenekli sağlık personelinin katıldığı doğumlar

Anne ölüm oranı (100.000 canlı doğumda ölüm) ^a , 2015:	216
Yetenekli sağlık personelinin katıldığı doğumlar, yüzde ^b , 2006-2016:	77
15 ila 19, 2006-2015 yılları arasında 1000 kadın için ergen doğum oranı:	51

Aile Planlaması

Kontraseptif prevalans oranı ve karşılanmamış ihtiyaç

- CPR herhangi bir yöntem % 63
- Karşılanmamış ihtiyaç % 12

Kontraseptif prevalans oranı, 15-49 yaş arası kadınlar, herhangi bir yöntem, yüzde, 2017:	63
Kontraseptif prevalans oranı, 15-49 yaş arası kadınlar, modern yöntem, yüzde, 2017:	58
Aile planlaması için karşılanmamış ihtiyaç, 15-49 yaş arası kadınlar, 2017:	12
İstenen talep oranı, 15-49 yaş arası kadınlar, 2017:	85
Modern yöntemlerden talep edilen talep oranı, 15-49 yaş arası kadınlar, 2017:	78

[https://www.unfpa.org/data/world-population-dashboard\(5\)](https://www.unfpa.org/data/world-population-dashboard(5)) 24.09.2018

DÜNYANIN DEMOGRAFİK YAPISI-4

Eğitim

İlkokul çağına kayıt, ilkokul çağındaki çocukların net yüzde, 1999-2015

İlkokul çağına kayıt, ilkokul çağındaki çocukların net yüzde, 1999-2015

erkek	92
kadın	90

Cinsiyet paritesi endeksi, ilköğretim, 1999-2015:

Ortaokul kayıt, ortaokul çağındaki çocukların net yüzde, 2000-2015

erkek	65
kadın	65

Cinsiyet eşitliği endeksi, orta öğretim, 2000-2015:

Doğurganlık

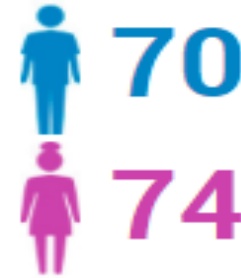
Kadın başına toplam doğurganlık oranı, 2015-2020

Kadın başına toplam doğurganlık oranı, 2017: 2.5

Yaşam beklentisi

Doğumda yaşam beklentisi (yıl), 2015-2020

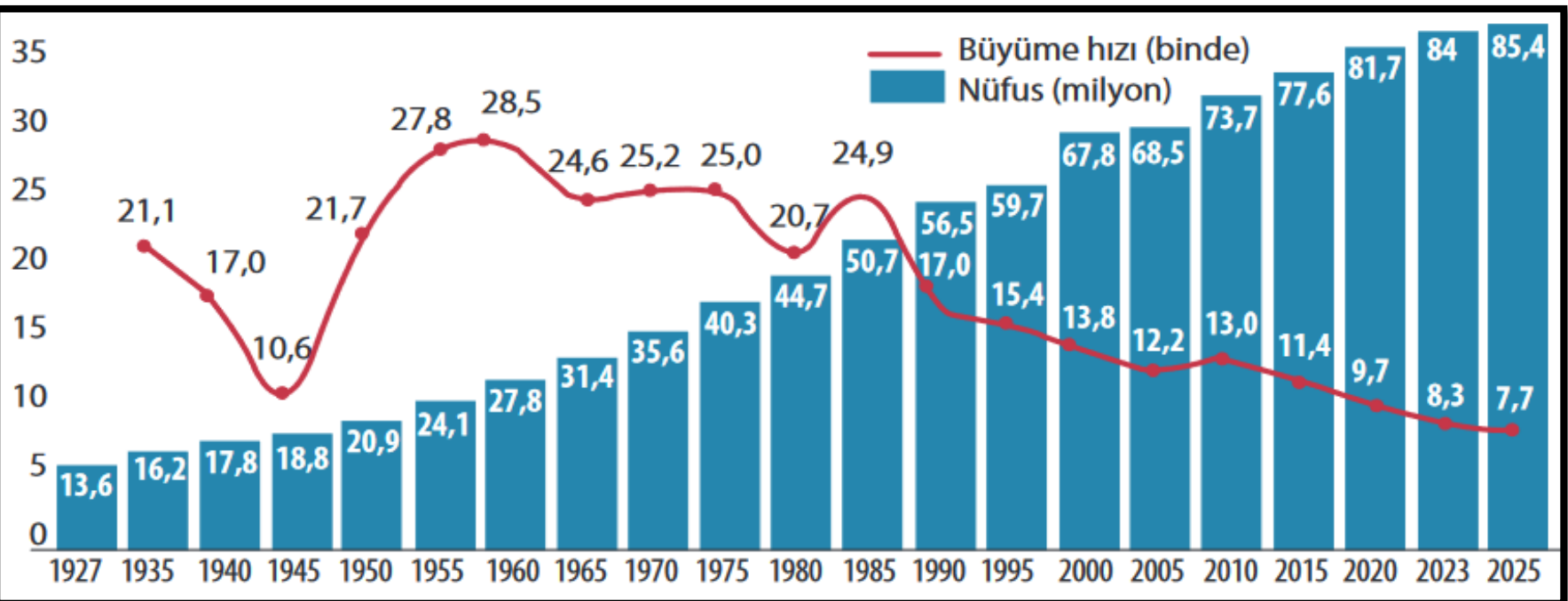
Doğumda yaşam beklentisi (yıl), 2017

erkek	70
kadın	74

[https://www.unfpa.org/data/world-population-dashboard\(5\)](https://www.unfpa.org/data/world-population-dashboard(5)) 24.09.2018

TÜRKİYE'NİN DEMOGRAFİK YAPISI-1

- ▶ Cumhuriyet'in kuruluşundan 4 yıl sonra, 1927'de yapılan ilk nüfus sayımında Türkiye nüfusu 13.6 milyon saptanmıştır. (*de facto*)
- ▶ 1935 sayımından başlayarak 1990'a dek düzenli olarak her 5 yılda bir sayım yapılmıştır.
- ▶ 1990'dan sonra nüfus sayımının sonu "0" la biten yıllarda uygulanması yasayla belirlenmiştir
- ▶ 2007'de ADNKS'nin yürürlüğe girmesiyle Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) her yılın son günü Türkiye nüfusunu yayımlamaya başlamıştır. (*de jure*)

TÜRKİYE'NİN DEMOGRAFİK YAPISI-2

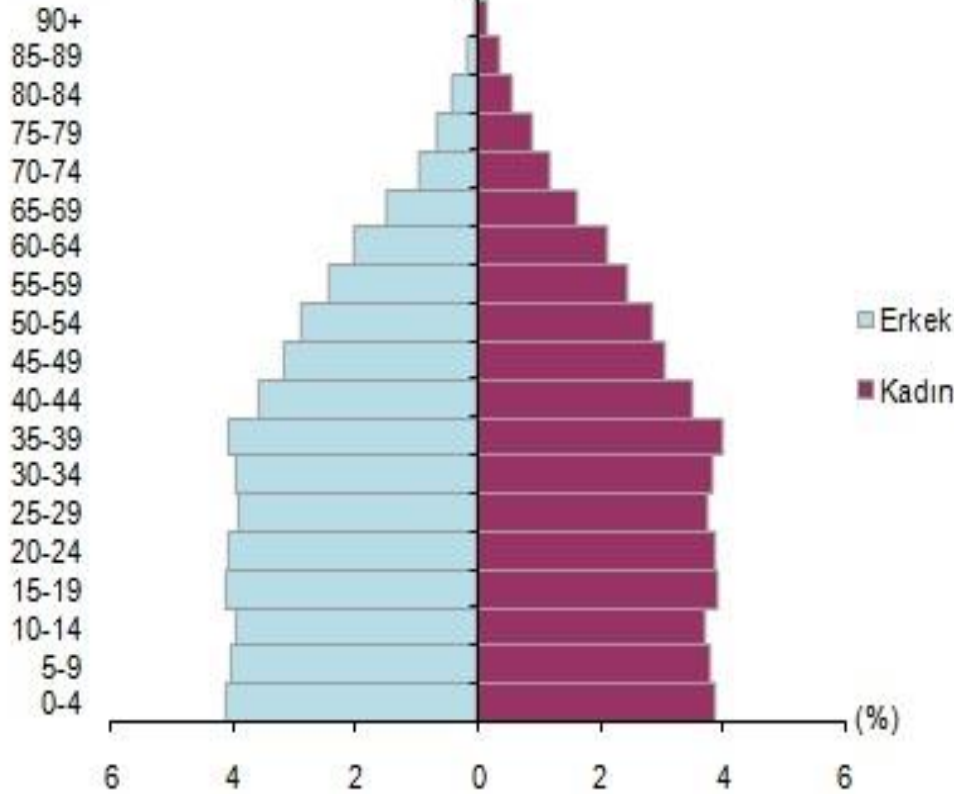
- «Efendiler, nüfus sorunu bir memleketin en önemli yaşamsal sorunlarındanadır. Yönetmel, askeri, mali ve ekonomik sorunlarda ülke nüfusunun gerçek sayısını bilmek ne denli gerekli ise, her yıl yapılacak istatistiklerle nüfusun artış veya azalış miktarı anlaşılmadan artış nedenlerinin sürdürülmesi ve azalış nedenlerinin yok edilmesi için önlem almanın olanaklı olamayacağı bellidir.»

(01.03.1923, TBMM, 4. Toplanma Yılıını Açarken)

TÜRKİYE NÜFUS PİRAMİDİ

Yaş grubu(TÜİK 2017 sonu)

- 0-4 Yaş 5-9 yaş diliminden biraz daha fazladır bu son dönemde nüfus artış hızımızın arttığını gösterir.
- Piramidin tepe kısmındaki büyüme yaşlı nüfus oranının arttığını gösterir.
- Tepedeki yaş değerlerinin büyümesi, ortalama yaşam süresinin arttığını gösterir.
- Tabanın dar olması ve tavanın geniş olması ortanca yasin arttığını gösterir.

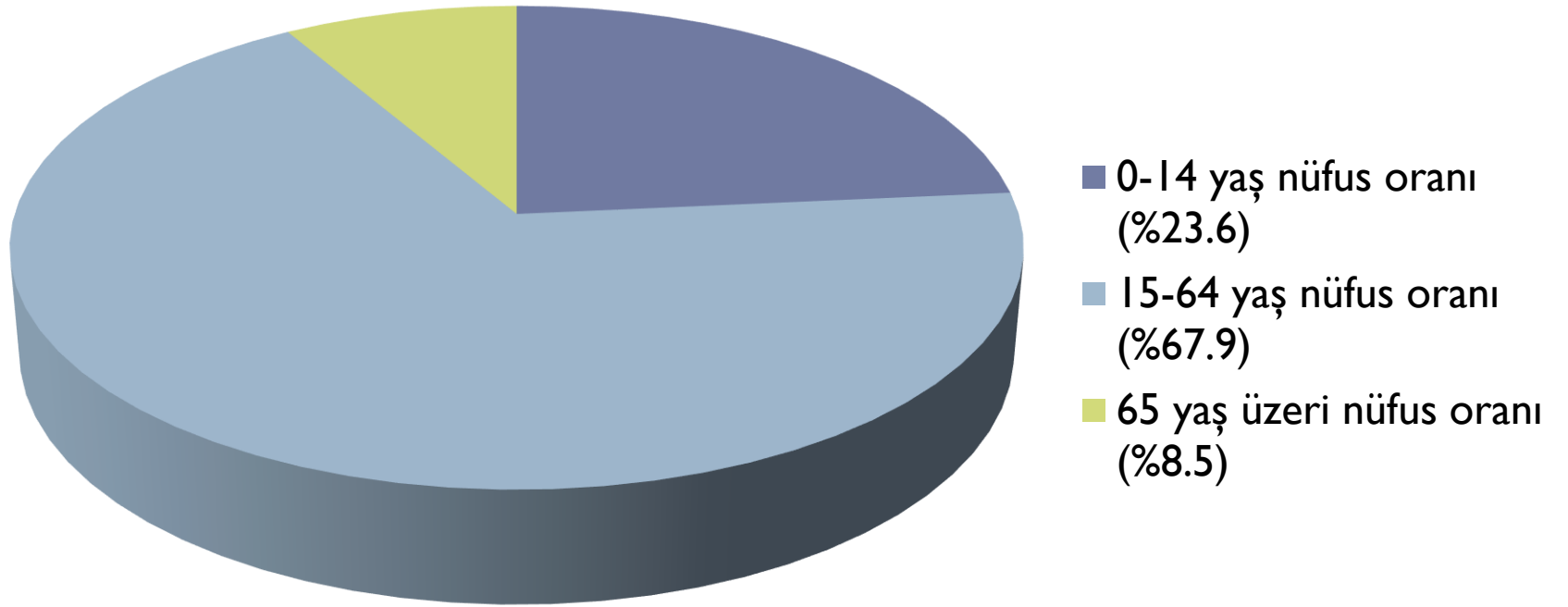
TÜRKİYE'NİN DEMOGRAFİK YAPISI-3

- ▶ Türkiye nüfusu 31 Aralık 2017'de **81 milyona** yaklaştı. (Toplam nüfusun %50,2'sini erkekler, %49,8'ini ise kadınlar oluşturdu.)
- ▶ Türkiye'de yerleşik nüfus 2017'de, bir önceki yıla göre **995 bin kişi** arttı.
- ▶ Türkiye'nin yıllık nüfus artış hızı, **binde 12,4** olarak belirlendi. (Yıllık nüfus artış hızı 2016'da %13,5)

[http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24638\(7\)](http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24638(7)) 24.09.2018

TÜRKİYE’NİN DEMOGRAFİK YAPISI-4

TÜİK 2017 Sonu Verileri

[http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24638\(7\)](http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24638(7)) 24.09.2018

TÜRKİYE'NİN DEMOGRAFİK YAPISI-5

- ▶ **Kaba doğum hızı(‰):** 16.1 (2016'da 16.5)
(TÜİK 2017 sonu)

Bir toplumda belli bir sürede gerçekleşen canlı doğum sayısının, aynı toplumun aynı süre içindeki nüfusuna bölünmesidir.

- ▶ **Kaba ölüm hızı (‰):** 5.3 (2016'da 5.3)

Bir toplumda belli bir zamanda meydana gelen toplam ölüm sayısının, o toplumun aynı süredeki nüfusuna bölünmesidir.

[http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24638\(7\)](http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24638(7)) 24.09.2018

[http://5.http/ahmetsaltik.net/2017/07/11/11-temmuz-dunya-nufus-gunu/\(8\)](http://5.http/ahmetsaltik.net/2017/07/11/11-temmuz-dunya-nufus-gunu/(8)) 24.09.2018

TÜRKİYE'NİN DEMOGRAFİK YAPISI-6

- ▶ **Toplam doğurganlık hızı (TDH) : 2.07**
(2016'da 2.01)

Bir kadının doğurgan olduğu dönem boyunca (15-49 yaş) yaşayacağı ve belirli yaşa özel doğurganlık hızını izleyeceği varsayımı ile doğurabileceği ortalama canlı çocuk sayısıdır.

- ▶ **Genel doğurganlık hızı: %70 (2016'da %80)**

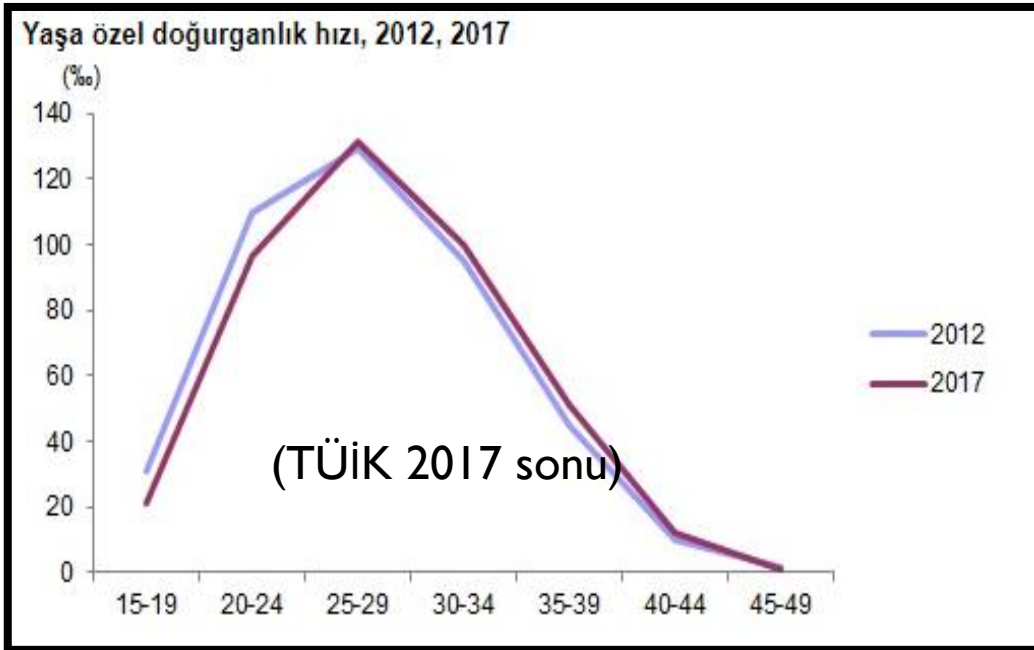
Bir toplumda 1 yıl içinde doğurganlık çağındaki her bin kadından kaçının canlı doğum yaptığını ifade eder.

[http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24638\(7\)](http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24638(7)) 24.09.2018

[http://5.http/ahmetsaltik.net/2017/07/11/11-temmuz-dunya-nufus-gunu/\(8\)](http://5.http/ahmetsaltik.net/2017/07/11/11-temmuz-dunya-nufus-gunu/(8)) 24.09.2018

TÜRKİYE'NİN DEMOGRAFİK YAPISI-7

- ▶ **Yaşa özel doğurganlık hızı:** Belli bir yaş diliminde bin kadın başına düşen canlı doğum sayısı / yıl'dır.
- ▶ Yaşa göre en yüksek hız 25-29 yaş dilimindedir
- ▶ 15-19 yaş diliminden ileri yaşlara kayış olumludur.
- ▶ Kadın sosyal yaşama katıldıkça doğurganlık gecikiyor.

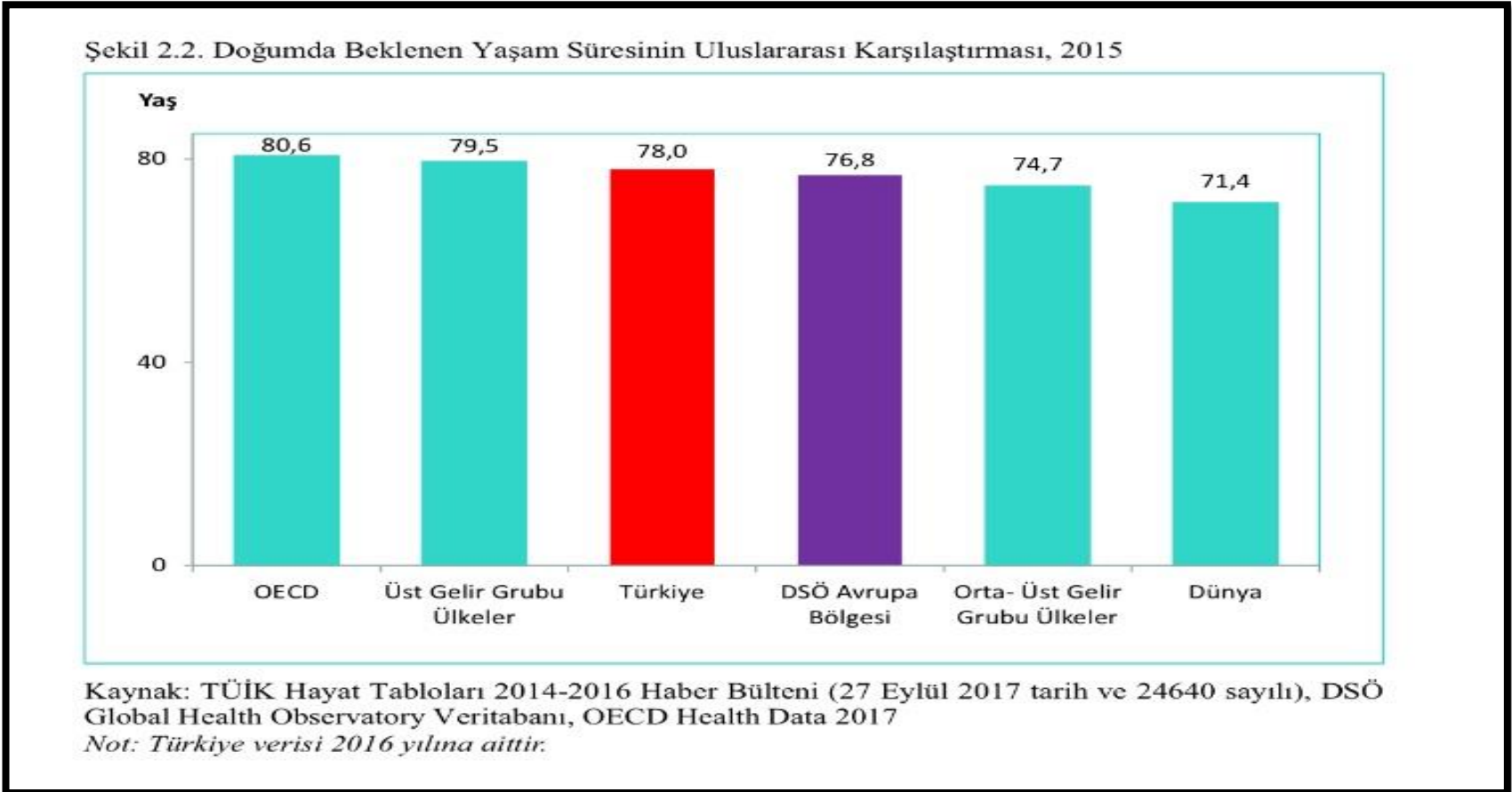
Hedef, 15-19 yaş doğurganlığın = çocuk anneliğın sonlandırılması olmalıdır.

[http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24638\(7\)](http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24638(7)) 24.09.2018

[http://5.http/ahmetsaltik.net/2017/07/11/11-temmuz-dunya-nufus-gunul\(8\)](http://5.http/ahmetsaltik.net/2017/07/11/11-temmuz-dunya-nufus-gunul(8)) 24.09.2018

TÜRKİYE'NİN DEMOGRAFİK YAPISI-8

► Doğumda beklenen yaşam süresi:

[https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/13183,sy2016turkcepdf.pdf?0\(9\)](https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/13183,sy2016turkcepdf.pdf?0(9)) 24.09.2018

TÜRKİYE’NİN DEMOGRAFİK YAPISI-9

Tablo 1. İBBS-1’e Göre Bazı Mortalite Göstergeleri, 2016, Türkiye

Bölge Adı	Bebek Ölüm Hızı (1.000 Canlı Doğumda)	Perinatal Ölüm Hızı (1.000 Canlı Doğumda)	Neonatal Ölüm Hızı (1.000 Canlı Doğumda)	Postneonatal Ölüm Hızı (1.000 Canlı Doğumda)	Beş Yaş Altı Ölüm Hızı (1.000 Canlı Doğumda)	Anne Ölüm Oranı (100.000 Canlı Doğumda)
İstanbul	5,7	6,6	3,1	2,6	7,2	10,9
Batı Marmara	4,8	6,7	2,7	2,0	6,0	17,3
Ege	5,5	6,6	3,2	2,3	7,2	24,0
Doğu Marmara	5,5	6,5	3,0	2,5	7,1	10,6
Batı Anadolu	5,3	6,4	3,0	2,3	6,8	9,5
Akdeniz	7,1	7,5	4,0	3,1	9,4	11,1
Orta Anadolu	6,4	6,4	3,2	3,2	8,5	13,4
Batı Karadeniz	6,0	6,9	3,0	3,0	8,1	15,0
Doğu Karadeniz	5,2	6,2	3,1	2,1	7,0	12,5
Kuzeydoğu Anadolu	10,5	9,6	5,2	5,2	13,5	23,8
Ortadoğu Anadolu	11,1	9,9	6,2	4,9	14,0	17,3
Güneydoğu Anadolu	11,1	10,3	6,1	5,1	14,5	18,3
Türkiye	7,3	7,6	4,0	3,3	9,4	14,7

Kaynak: Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

Bebek, Perinatal, Neonatal, Postneonatal ve Beş yaş altı çocuk ölüm hızları hesaplanırken 28 hafta ve üzeri veya 1.000 gr ve üzeri ölümler dikkate alındı.

Not: TÜİK tarafından canlı doğum sayısı geriye dönük revize edildiğinden mortalite göstergelerine ait son beş yıllık değerler yeniden hesaplanmıştır.

[https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/13183,sy2016turkcepdf.pdf?0\(9\)](https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/13183,sy2016turkcepdf.pdf?0(9)) 24.09.2018

TÜRKİYE'NİN DEMOGRAFİK YAPISI-10

Tablo 3. İBBS-1'e Göre Aşılama Hızları (%), 2016, Türkiye

Bölge Adı	DaBT1	DaBT2	DaBT3	BCG	HBV-3	KKK	KPA 3
İstanbul	97	98	98	97	98	99	98
Batı Marmara	100	100	100	100	100	100	100
Ege	99	99	100	99	100	99	100
Doğu Marmara	98	99	99	98	99	100	99
Batı Anadolu	97	98	99	97	99	99	99
Akdeniz	98	99	99	98	99	98	99
Orta Anadolu	96	97	97	96	97	96	97
Batı Karadeniz	97	98	98	97	98	96	98
Doğu Karadeniz	96	96	95	96	95	96	95
Kuzeydoğu Anadolu	93	94	93	93	93	92	93
Ortadoğu Anadolu	93	94	94	93	94	93	94
Güneydoğu Anadolu	94	95	95	94	95	96	95
Türkiye	96	97	98	96	98	98	98

Kaynak: Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

[https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/13183,sy2016turkcepdf.pdf?0\(9\)](https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/13183,sy2016turkcepdf.pdf?0(9)) 24.09.2018

TÜRKİYE’NİN DEMOGRAFİK YAPISI-11

Tablo 4. İBBS-1’e Göre Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Göstergeleri (%), 2016, Türkiye

Bölge Adı	Sağlık Kuruluşlarında Gerçekleşen Doğum Oranı (%)	Sezaryen Doğumların Tüm Doğumlar İçindeki Payı (%)	Primer Sezaryenin Tüm Doğumlar İçindeki Payı(%)	Antenatal Bakım Kapsamı (En az 1 Ziyaret) (%)
İstanbul	93	53,7	28,3	99,1
Batı Marmara	92	57,3	29,1	99,5
Ege	98	61,1	33,1	99,0
Doğu Marmara	100	58,4	30,5	98,8
Batı Anadolu	100	54,3	29,0	98,9
Akdeniz	100	65,8	30,7	98,9
Orta Anadolu	100	52,7	23,8	99,1
Batı Karadeniz	100	59,1	29,1	98,8
Doğu Karadeniz	99	60,7	29,8	98,9
Kuzeydoğu Anadolu	94	33,5	16,1	98,6
Ortadoğu Anadolu	97	39,4	19,4	98,9
Güneydoğu Anadolu	96	40,9	17,2	96,6
Türkiye	98	53,1	26,4	98,5

Kaynak: Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

[https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/13183,sy2016turkcepdf.pdf?0\(9\)](https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/13183,sy2016turkcepdf.pdf?0(9)) 24.09.2018

KAYNAKÇA

- ▶ (1) <http://www.unfpa.org/demographic-dividend>, 24.09.2018
- ▶ (2) <https://www.populationeducation.org/content/what-are-different-types-population-pyramids>, 24.09.2018
- ▶ (3) http://ahmetsaltik.net/arsiv/2018/02/SAGLIK_DUZEYI_OLCUTLERI.pdf, 24.09.2018
- ▶ (4) <https://www.unfpa.org/about-us>, 24.09.2018
- ▶ (5) <https://www.unfpa.org/data/world-population-dashboard>, 24.09.2018
- ▶ (6) <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist>, 24.09.2018
- ▶ (7) <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24638>, 24.09.2018
- ▶ (8) <http://5.http/ahmetsaltik.net/2017/07/11/11-temmuz-dunya-nufus-gunu>, 24.09.2018
- ▶ (9) <https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/13183,sy2016turkcepdf.pdf>, 24.09.2018

STAJIN BİZE KATKILARI VE ÖNERİLER

- ▶ *İSM ve İSM'ye bağlı kuruluşların işleyişini,*
- ▶ *Yaşadığımız coğrafya, ülke ve dünya sağlık durumları hakkında bilgileri,*
- ▶ *ATO ziyaretimizde TTB ve Tabip Odaları çalışmalarını, görev ve sorumluluklarını,*
- ▶ *Türk Traktör Fabrikası gezisi sırasında işyeri hekimliği uygulamalarını,*
- ▶ *İstatistik verileri yorumlayabilmeyi... öğrendik..*

TEŞEKKÜRLER...

- ▶ Staj süresince bize emek veren tüm öğretim elemanlarına,
- ▶ Her türlü sorumuzu yanıtlayan asistanlarımıza,
- ▶ Bize kapılarını açan Mamak İlçe Sağlık Müdürlüğü çalışanlarına, Ankara Tabip Odası'na, KETEM sağlık çalışanlarına,
- ▶ Küme arkadaşlarımıza ve değerli hocamız **Prof. Dr. AHMET SALTIK**'a çok teşekkür ederiz...

SORU VE KATKILAR??

Bir görüşme sonrası, Danışman hocamız Ahmet Saltık'ın odasında, Eylül 2018

